

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 25.2.2014
COM(2014) 99 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o provádění směrnice 2009/31/ES o geologickém ukládání oxidu uhličitého

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o provádění směrnice 2009/31/ES o geologickém ukládání oxidu uhličitého

1. ÚVOD

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES o geologickém ukládání oxidu uhličitého a o změně směrnice Rady 85/337/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES a 2008/1/ES a nařízení (ES) č. 1013/2006¹ (tzv. směrnice o zachycování a ukládání uhlíku – dále jen „směrnice o CCS“) byla přijata dne 23. dubna 2009 společně s dalšími částmi klimaticko-energetického balíčku z roku 2009². Směrnice o CCS vytváří právní rámec pro geologické ukládání oxidu uhličitého (dále jen „CO₂“), které je bezpečné z hlediska životního prostředí, s cílem přispět ke zmírnění změny klimatu. Směrnice o CCS se snaží zaručit, že nevznikne významné riziko úniku CO₂ ani poškození zdraví či životního prostředí, a zabránit vzniku nežádoucích účinků na bezpečnost přepravní sítě či úložišť. Směrnice stanoví požadavky vztahující se na celou dobu životnosti úložiště. Rovněž obsahuje ustanovení o složkách zachycování a přepravy v rámci CCS, ačkoli na tyto činnosti se vztahují především stávající právní předpisy EU v oblasti životního prostředí, např. směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí³ nebo směrnice o průmyslových emisích⁴ ve spojení se změnami zavedenými směrnicí o CCS. Články 31 až 37 mění sedm právních předpisů EU v oblasti životního prostředí mimo jiné s cílem odstranit právní překážky bránící geologickému ukládání CO₂.

Ustanovení čl. 27 odst. 1 směrnice o CCS od členských států vyžaduje, aby Komisi předkládaly zprávu o provádění uvedené směrnice, vypracovanou na základě dotazníku přijatého Komisí⁵. Do této první zprávy Komise o provádění směrnice o CCS jsou zapracovány zprávy členských států, které byly Komisi doručeny v období mezi červencem 2011 a dubnem 2013, jak vyžaduje čl. 38 odst. 1 uvedené směrnice.

O obecnějších politických otázkách týkajících se tohoto tématu, např. o případných možnostech, jak podpořit demonstrační projekty CCS a včasné zavedení této technologie, pojednává konzultativní sdělení o budoucnosti zachycování a ukládání CO₂ v Evropě⁶, a tyto otázky jsou dále rozvíjeny v nedávném usnesení Evropského parlamentu ke zprávě o provádění za rok 2013: vývoj a uplatňování technologie na zachycování a ukládání uhlíku v Evropě⁷.

¹ Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 114–135.

² http://ec.europa.eu/clima/policies/package/index_en.htm

³ Směrnice Rady 85/337/EHS ze dne 27. června 1985 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (Úř. věst. L 175, 5.7.1985, s. 40–48).

⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (integrováné prevenci a omezování znečištění) (Úř. věst. L 334, 17.12.2010, s. 17–119).

⁵ Rozhodnutí Komise 2011/92/EU ze dne 10. února 2011 (Úř. věst. L 37, 11.2.2011, s. 19–24).

⁶ COM(2013) 180 final; shrnutí výsledků konzultace je k dispozici na následující adrese: http://ec.europa.eu/energy/coal/ccs_en.htm

⁷ 2013/2079(INI).

2. OBECNÝ POKROK PŘI PROVÁDĚNÍ

Ustanovení čl. 39 odst. 1 směrnice o CCS od členských států vyžadovalo, aby uvedly v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s uvedenou směrnicí do 25. června 2011. V uvedené lhůtě podalo zprávu o úplném či částečném provedení do vnitrostátních právních předpisů jen několik členských států, a Komise proto v červenci 2011 rozeslala 26 členským státům výzvy kvůli neoznámení vnitrostátních opatření. Všechny členské státy oznámily Komisi prováděcí opatření do října 2013. Díky tomu mohla Komise do listopadu 2013 uzavřít 19 z 26 případů nesplnění povinnosti. Většina členských států dokončila provádění směrnice; Rakousko, Kypr, Maďarsko, Irsko, Švédsko a Slovinsko však úplná prováděcí opatření dosud neoznámily. Vzhledem tomu, že Komisi byla sdělena jen část opatření, v listopadu 2013 zaslala těmto šesti členským státům odůvodněná stanoviska⁸. Poslední zbývajícím členským státem, který obdržel výzvu kvůli nesdělení vnitrostátních opatření, oznámil svá prováděcí opatření Komisi v době přípravy této zprávy; kontrola úplnosti těchto opatření bude dokončena do jara 2014. Komise začala kontrolovat, zda oznámená opatření, kromě toho, že jsou úplná, splňují požadavky směrnice o CCS i z hlediska obsahu.

Členské státy zaujaly k provádění směrnice o CCS různé přístupy. Několik z nich se rozhodlo pouze změnit stávající právní předpisy, většina členských států si zvolila kombinaci nových zvláštních právních předpisů o geologickém ukládání CO₂ a změn stávajících právních předpisů. Kromě obdobných přístupů k provádění změn šesti směrnic EU, které byly zavedeny články 31 až 35 a 37 směrnice o CCS, vykazují změny stávajících právních předpisů v celé EU některé společné rysy. Sedmáct členských států provedlo změny v právních předpisech v oblasti životního prostředí a osm z nich rovněž změnilo právní předpisy týkající se těžby. Článek 23 směrnice o CCS vyžaduje, aby každý členský stát určil příslušné orgány odpovědné za plnění povinností stanovených v uvedené směrnici. Několik členských států vybralo jediný příslušný orgán, většina členských států přidělila odpovědnost několika orgánům, neboť problematika CCS zasahuje do řady různých regulačních oblastí. Nejčastěji zvolenými příslušnými orgány jsou subjekty odpovědné za životní prostředí (osmnáct členských států), poté následují orgány odpovědné za hospodářství, energetiku a těžbu.

Podle čl. 4 odst. 1 směrnice o CCS si členské státy ponechávají právo určit oblasti, z nichž mohou být vybrána úložiště, a to včetně práva nepovolit úložiště nikde na svém území. Některé členské státy již začaly určovat potenciální úložiště CO₂. Většina členských států však dosud nedokončila posuzování. V rámci projektu EU s názvem „GeoCapacity“⁹ bylo provedeno posouzení kapacity pro ukládání CO₂, a podle odhadu má 21 zúčastněných členských států teoretický potenciál uložit na svém území 87 Gt CO₂ (69 Gt v hlubinných slaných zvodnělých vrstvách, 17 Gt ve vyčerpaných uhlovodíkových polích a 1 Gt v uhelném podloží, v němž nelze provádět těžbu).

Zatímco většina členských států geologické ukládání CO₂ povoluje, některé státy oznámily, že se rozhodly ukládání CO₂ na svém území nebo jeho části nepovolit kvůli nevhodnosti geologického podloží pro účely ukládání CO₂ (Finsko, Lucembursko a region Hlavní město

⁸ Podle čl. 258 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie

⁹ Vangkilde-Pedersen, T. et al. 2009. FP6 Projekt EU: GeoCapacity, Posouzení evropské kapacity pro geologické ukládání oxidu uhličitého, kapacita úložišť, WP2, zpráva D16, s. 166, <http://www.geology.cz/geocapacity/publications>

Brusel v Belgii). Geologické ukládání CO₂ nepovolily i další státy (Rakousko, Estonsko, Irsko, Lotyšsko, Slovinsko, Švédsko), jiné státy je omezily (Česká republika¹⁰, Německo¹¹).

Podle čl. 10 odst. 1 směrnice o CCS se žádosti o povolení zpřístupní Komisi, aby k nim mohla vydat nezávazné stanovisko. Cílem je zaručit, že jsou požadavky směrnice o CCS prováděny důsledně v celé EU, a také posílit důvěru veřejnosti v technologie CCS. Dne 28. února 2012 Komise přijala první takové stanovisko¹², v němž přezkoumala návrh povolení vydaného Nizozemskem pro zamýšlené trvalé uložení 8,1 Mt CO₂ v úložišti v nizozemském kontinentálním šelfu.

Kromě kontroly provádění směrnice o CCS a přezkoumávání návrhů povolení k ukládání provádí Komise i další činnosti, aby podpořila jednotné provádění směrnice o CCS v celé EU. V září 2009 byla podle čl. 27 odst. 2 směrnice o CCS zřízena skupina pro výměnu informací tvořená odborníky z členských států. Tato skupina se dosud sešla sedmkrát. V březnu 2011 byly zveřejněny čtyři dokumenty¹³ s pokyny, jejichž cílem je vymezit obecný metodický přístup k provádění hlavních ustanovení směrnice o CCS. Tyto pokyny jsou určeny především odpovědným orgánům a příslušným zúčastněným stranám. První dokument s pokyny vymezuje rámec pro řízení rizik v průběhu celého cyklu ukládání CO₂, zbývající tři se zabývají otázkami, jako jsou charakterizace úložného komplexu, složení toku CO₂, monitorovací a nápravná opatření, kritéria pro přenesení odpovědnosti na příslušný orgán, finanční záruka a finanční mechanismus.

3. KONKRÉTNÍ OTÁZKY TÝKAJÍCÍ SE PROVÁDĚNÍ V ČLENSKÝCH STÁTECH

3.1. Povolení ukládání CO₂

Podle čl. 4 odst. 3 směrnice o CCS se vhodnost úložiště určí charakterizací a posouzením potenciálního úložného komplexu a okolní oblasti na základě kritérií stanovených v příloze I směrnice o CCS. Členské státy, které na svém území povolují ukládání CO₂, provedly toto ustanovení převážně tím, že přílohu I začlenily do svých právních předpisů.

Stanoví-li členské státy, že je zapotřebí provést průzkum za účelem získání informací potřebných pro výběr úložiště CO₂, musí zajistit, aby žádný takový průzkum neproběhl bez povolení k průzkumu. Zatímco některé členské státy vyžadují průzkum pouze v případech, kdy je k dispozici příliš málo informací, aby bylo možné požádat přímo o povolení k ukládání, jiné státy vyžadují povolení k průzkumu vždy. Pokud jde o omezení velikosti zkoumané oblasti, některé členské státy (např. Portugalsko) jej omezují přímo, jiné (např. Bulharsko a Maďarsko) omezují pouze povrchovou oblast území, která nepřímo určuje maximální objem průzkumu. Několik členských států (např. Česká republika, Španělsko, Francie, Itálie, Polsko a Spojené království) již povolení k průzkumu vydaly nebo je právě vydávají.

¹⁰ Ukládání CO₂ v přírodních skalních útvech nebude v České republice povoleno dříve než od 1. ledna 2020.

¹¹ Německo stanovilo omezení pro roční množství CO₂, které lze uložit. Celkový německý limit jsou 4 Mt CO₂ a v každém úložišti je povoleno uložit 1,3 Mt CO₂.

¹² C(2012) 1236

(http://ec.europa.eu/clima/policies/lowcarbon/ccs/implementation/docs/c_2012_1236_en.pdf)

¹³ http://ec.europa.eu/clima/policies/lowcarbon/ccs/implementation/documentation_en.htm

Článek 6 směrnice o CCS vyžaduje, aby žádné úložiště nebylo provozováno bez povolení k ukládání. Články 7 až 11 se zabývají žádostmi o povolení k ukládání, jejich podmínkami a obsahem, jakož i případnými změnami, přezkumem, aktualizací a zrušením povolení k ukládání. Prováděcí ustanovení k těmto článkům jsou v právních předpisech většiny členských států velmi podobná. Společně s přezkumem návrhů povolení k ukládání, který provádí Komise podle čl. 10 odst. 1¹⁴, by tak mělo být zajištěno důsledné provádění ustanovení týkajících se povolení v celé EU.

3.2. Povinnosti týkající se provozování úložišť

Článek 12 směrnice o CCS upřesňuje kritéria a postupy pro přijímání toku CO₂. I když prováděcí akty většiny členských států obsahují obecný požadavek, že tok musí být tvořen z naprosté většiny CO₂ a že do něj nelze přidávat žádný odpad za účelem jeho odstranění, několik málo členských států stanoví konkrétní limity pro složky tvořící tok CO₂. Několik členských států, které na svém území omezují ukládání CO₂, Komisi dosud nesdělilo prováděcí ustanovení k článku 12, zatímco většina členských států Komisi sdělila ustanovení zajišťující, že provozovatel úložiště může přijímat a injektovat toky CO₂ pouze tehdy, pokud byl závěr analýzy složení toků a posouzení rizik kladný. Pokud jde o postupy pro monitorování dodržování těchto požadavků, některé členské státy od provozovatelů vyžadují, aby v pravidelných intervalech podávali zprávy o složení toku CO₂ (např. alespoň jednou za měsíc v Estonsku a alespoň každých šest měsíců v Německu).

Ustanovení o monitorování (článek 13) stanoví, že provozovatel musí provádět monitorování injektážních zařízení, úložného komplexu a podle potřeby okolního prostředí, a to na základě monitorovacího plánu. Členské státy, které na svém území povolují ukládání CO₂, vyžadují, aby byl monitorovací plán předložen ke schválení příslušnému orgánu v rámci žádosti o povolení k ukládání. Většina členských států začlenila do svých vnitrostátních právních předpisů požadavky, podle nichž musí být monitorovací plán v souladu jak s přílohou II směrnice o CCS, tak s požadavky na vykazování¹⁵ podle směrnice o ETS¹⁶. Např. Lucembursko vyžaduje, aby byly výsledky monitorování srovnávány s chováním, které předpovídá dynamická trojrozměrná simulace tlakově-objemového chování a vývoje nasycenosti.

Ve většině členských států musí provozovatelé předkládat příslušným orgánům zprávy alespoň jednou ročně, jak stanoví článek 14 směrnice o CCS. Mnoho členských států stanoví požadavek, aby byly zprávy podávány častěji, pokud příslušný orgán o tyto zprávy požádá.

Článek 15 vyzívá, aby byl zaveden systém pravidelných a mimořádných kontrol všech úložných komplexů a aby se výsledky takových kontrol zveřejňovaly. Členské státy, které na svém území povolují ukládání CO₂, provedly ustanovení o provádění pravidelných kontrol nejméně jednou ročně až do tří let po uzavření. Německo zavedlo přísnější požadavek na kontroly – zde je nutné provádět pravidelné kontroly nejméně jednou ročně i po uzavření úložiště.

¹⁴ Více podrobností o přezkumu prvního návrhu povolení k ukládání v EU, který provádí Komise, viz kapitola 2.

¹⁵ Rozhodnutí 2007/589/ES ze dne 18. července 2007, kterým se stanoví pokyny pro monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů, nedávno nahrazené nařízením Komise (EU) č. 601/2012 ze dne 21. června 2012 o monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů (Úř. věst. L 181, 12.7.2012, s. 30–104).

¹⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32–46).

Článek 16 směrnice o CCS stanoví, že v případě úniků nebo závažných nesrovnalostí musí členské státy zajistit, aby provozovatel uvědomil příslušné orgány a přijal nezbytná nápravná opatření. Členské státy, které na svém území povolují ukládání CO₂, zaručily, že v rámci žádosti o povolení k ukládání musí být příslušnému orgánu předložen ke schválení plán nápravných opatření. Několik členských států stanoví zvláštní dodatečné požadavky pro případ, že provozovatel nápravná opatření neprovede, např. pokuty či zrušení povolení.

3.3. Povinnosti při uzavírání a po uzavření

Členské státy, které na svém území povolují ukládání CO₂, provedly článek 17, který stanoví, že po uzavření úložiště zůstává provozovatel nadále odpovědný za monitorování, podávání zpráv a přijímání nápravných opatření a za plnění všech povinností souvisejících s vyřazením povolenek v případě úniku, a to až do přechodu odpovědnosti za úložiště na příslušný orgán. V souladu s přílohou II směrnice o CCS musí být pro toto období vypracován plán činnosti po uzavření, který uvádí výčet požadavků na monitorování.

Členské státy, které na svém území povolují ukládání CO₂, rovněž provedly článek 18, podle nějž přechází odpovědnost za úložiště na příslušný orgán pouze v případě, že provozovatel splní určité podmínky. Tyto podmínky zahrnují dostupnost finančního příspěvku na pokrytí nákladů na povinnosti v době po přechodu odpovědnosti a předložení zprávy s důkazy o tom, že uložený CO₂ bude úplně a trvale zadržen. Pokud jde o minimální dobu mezi uzavřením úložiště a přenesením odpovědnosti, právní předpisy ve většině členských států vyžadují alespoň dvacet let, pokud není příslušný orgán dříve přesvědčen o tom, že uložený CO₂ bude úplně a trvale zadržen. Několik členských států si zvolilo delší standardní období v délce 30 nebo 40 let, ostatní státy hodlají tuto dobu posuzovat výhradně individuálně.

3.4. Finanční záruky

Směrnice o CCS stanoví dva finanční mechanismy, tedy finanční záruku na období do přechodu odpovědnosti a finanční příspěvek na období po přechodu odpovědnosti.

Článek 19 směrnice o CCS vyžaduje, aby potenciální provozovatel poskytl vhodné finanční zajištění, jímž zaručí, že budou splněny všechny povinnosti vyplývající z povolení k ukládání, a to jak povinnosti během provozu, tak i při uzavírání a po uzavření, včetně povinností plynoucích z vyřazení povolenek v případě úniků. Finanční záruka má zajistit, že budou uhrazeny náklady na splnění těchto povinností (např. monitorování či opatření v případě úniku), pokud by je nebyl schopen uhradit provozovatel. Finanční záruka musí být platná a účinná před zahájením injektáže a provozovatel ji musí předložit jako součást žádosti o povolení k ukládání. Ačkoli mnoho členských států požadavky článku 19 pouze zohledňuje ve svých právních předpisech, některé státy přijaly dodatečné požadavky a stanovily pokyny pro konkrétní nástroje a výpočty finanční záruky. Např. Maďarsko stanovilo pro finanční záruku minimální částku 200 milionů HUF (přibližně 671 000 EUR)¹⁷ na základě zákona o těžbě z roku 1993. Pokud jde o potenciální finanční nástroje doporučené některými členskými státy pro účely finanční záruky, seznam zahrnuje odpovídající pojistné krytí, účelově vázaný bankovní účet, bankovní záruku nebo záruku mateřské společnosti. Tyto nástroje doporučuje také dokument s pokyny č. 4¹⁸.

¹⁷ Tato částka byla převedena na částku v eurech podle referenčních směnných kurzů eura zveřejněných Evropskou centrální bankou dne 22. listopadu 2013.

¹⁸ <http://www.ecb.int/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html>
http://ec.europa.eu/clima/policies/lowcarbon/ccs/implementation/docs/gd4_en.pdf

Článek 20 směrnice o CCS od provozovatelů vyžaduje, aby poskytli příslušnému orgánu finanční příspěvek před přechodem odpovědnosti za účelem pokrytí nákladů vzniklých v době po přechodu odpovědnosti. Členské státy, které na svém území povolují ukládání CO₂, zaručily, že výše příspěvku zohledňuje kritéria uvedená v příloze I směrnice o CCS a historii ukládání CO₂ v konkrétním úložišti a že pokryje přinejmenším předpokládané náklady na monitorování po dobu 30 let. Některé členské státy stanovily dodatečné požadavky na finanční příspěvek. Například Německo od provozovatele vyžaduje, aby během každého roku provozu spojil 3 % částky, kterou držitel práv na emise díky skladování CO₂ ušetří. Tato částka se uloží na úročený vkladový účet u příslušného orgánu a bude před přechodem odpovědnosti vyrovnána zárukou. Dalším příkladem je Česká republika, kde musí částka finančního příspěvku zohledňovat očekávané náklady na monitorování po dobu alespoň 50 let po přechodu odpovědnosti.

3.5. Změny šesti směrnic a přeshraniční otázky

Směrnice o CCS změnila šest stávajících směrnic EU, aby byla zaručena vysoká úroveň ochrany životního prostředí a lidského zdraví před riziky, která plynou z geologického ukládání CO₂.

Všechny členské státy, které Komisi oznámily prováděcí opatření, jí také sdělily, že provedly články 31, 35 a 37 směrnice o CCS, které – v uvedeném pořadí – zavádějí:

- změny příloh I a II směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí tak, aby se vztahovaly na úložiště, zachycování a přepravu toků CO₂ za účelem geologického ukládání,
- vyloučení CO₂ zachycovaného a přepravovaného za účelem geologického ukládání z nástrojů spojovaných s rámcovou směrnicí o odpadech¹⁹,
- změny přílohy I směrnice o průmyslových emisích tak, aby zahrnovala zachycování toků CO₂ pro účely geologického ukládání jako jedno z opatření, na která se vztahuje tato směrnice.

Všechny členské státy, které Komisi oznámily prováděcí opatření, jí také sdělily, že provedly článek 33 směrnice o CCS, který mění směrnici o velkých spalovacích zařízeních²⁰. Podle uvedeného článku členské státy zajistí, aby provozovatelé spalovacích zařízení o jmenovitém elektrickém výkonu nejméně 300 MW posoudili technické a ekonomické podmínky nutné pro budoucí zachycování a ukládání CO₂. Je-li posouzení kladné, je třeba v místě spalovacího zařízení vyhradit vhodný prostor pro umístění zařízení nezbytného pro zachycování a stlačování CO₂. Ve Spojeném království byly vydány dodatečné pokyny, které stanoví, že nebude schváleno žádné nové spalovací zařízení o elektrickém výkonu 300 MW nebo vyšším, pokud u něj nebude možné prokázat, že splňuje kritéria článku 33. Tyto pokyny rovněž obsahují doporučení týkající se informací, které by žadatelé měli předložit, aby tento fakt prokázali.

¹⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3–30) včetně směrnice 2006/12/ES o odpadech.

²⁰ Směrnice 2001/80/ES o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší z velkých spalovacích zařízení (Úř. věst. L 309, 27.11.2001, s. 1–21), která bude s účinkem ode dne 1. ledna 2016 zrušena výše uvedenou směrnicí o průmyslových emisích.

Několik členských států (např. Německo, Francie, Maďarsko, Polsko, Rumunsko, Slovinsko a Spojené království) podalo zprávu o praktickém uplatnění této změny směrnice o velkých spalovacích zařízeních po 25. červnu 2009. Např. v místě velkého spalovacího zařízení v německém Mannheimu byla vyhrazena plocha o rozloze 6 000 m², která byla schválena dne 27. července 2009 k tomu, aby bylo možné toto spalovací zařízení později dodatečně vybavit zařízením pro zachycování CO₂.

Články 32 a 34 směrnice o CCS mění rámcovou směrnici o vodě²¹, aby bylo možné provádět injektáž CO₂ do solných nádrží, a přílohu III směrnice o odpovědnosti za životní prostředí²², aby do ní byl zahrnut provoz úložišť CO₂. Členské státy, které na svém území povolují ukládání CO₂, mají tyto články provést.

Zatímco řada členských států přijala zvláštní legislativní ustanovení, která se zaměřují na přeshraniční přepravu CO₂ a přeshraniční úložiště či úložné komplexy, jen málo států má specifické zkušenosti s přeshraničním zachycováním a ukládáním CO₂. Jedním příkladem takové přeshraniční spolupráce je pracovní skupina pro oblast Severního moře, v jejímž rámci veřejné i soukromé subjekty z Německa, Nizozemska a Spojeného království vyvinuly společné zásady pro řízení a regulaci přepravy, injektáže a trvalého ukládání CO₂ pod dnem Severního moře²³.

4. ZÁVĚREČNÉ POZNÁMKY

Posouzení provedená v kontextu plánu EU pro přechod na konkurenceschopné nízkouhlíkové hospodářství do roku 2050²⁴ a energetického plánu do roku 2050²⁵ považují CCS, pokud dojde k jeho komerčnímu využívání, za důležitou technologii, která přispěje k přechodu na nízkouhlíkový energetický systém v EU. Mají-li být podpořeny demonstrační projekty a následné využívání technologií CCS způsobem, který je bezpečný z hlediska životního prostředí a který posílí důvěru veřejnosti v tuto technologii, je mimořádně důležité, aby byl v celé Evropě řádně a důsledně prováděn regulační rámec pro CCS, a to zejména v souvislosti s výběrem, provozem a uzavíráním úložišť a obdobím po uzavření úložišť, jakož i posuzováním za účelem dodatečného vybavení velkých spalovacích zařízení zařízením pro zachycování CO₂.

Ze zprávy je patrné, že v současnosti již všechny členské státy oznámily Komisi prováděcí opatření. V této souvislosti se většina členských států rozhodla pro kombinaci nových zvláštních právních předpisů o geologickém ukládání CO₂ a změn stávajících právních předpisů. Většina členských států přidělila odpovědnost více než jednomu příslušnému orgánu. Probíhá posuzování potenciálních úložišť CO₂ a několik členských států již vydává

²¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1–73).

²² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES ze dne 21. dubna 2004 o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí (Úř. věst. L 143, 30.4.2004, s. 56–75).

²³ „Storing CO₂ under the North Sea Basin: A key solution for combating climate change“ („Ukládání CO₂ pod dnem Severního moře: klíčové řešení pro boj proti změně klimatu“ (2007), k dispozici na <http://www.globalccsinstitute.com/category/organisation/north-sea-basin-task-force>, a „One North Sea: A study into North Sea cross-border CO₂ transport and storage“ („Jedno Severní moře: studie přeshraniční přepravy a ukládání CO₂ v Severním moři“ (2010), k dispozici na <http://www.npd.no/no/Publikasjoner/Rapporter/Samarbeider-om-CO2-lager/>

²⁴ KOM(2011) 112 v konečném znění.

²⁵ KOM(2011) 885 v konečném znění.

povolení k průzkumu, přičemž Komise provádí přezkum jednoho předloženého návrhu povolení k ukládání. Členské státy, které na svém území povolují ukládání CO₂, sdělily Komisi, že provedly ustanovení o monitorování, podávání zpráv a kontrolách, úniku a závažných nesrovnalostech, o povinnostech při uzavírání a po uzavření, jakož i o dvou finančních mechanismech zavedených směrnicí o CCS. Pokud jde o členské státy, které na svém území zakazují či omezují ukládání CO₂, některé z nich provedly pouze ta ustanovení směrnice, která se zabývají aspekty CCS týkajícími se zachycování a přepravy, jiné státy provedly všechna ustanovení směrnice včetně článků o ukládání.

Komise zdůrazňuje, že je velice důležité, aby byla směrnice o CCS prováděna důsledně v celé EU. Proto sleduje případy, kdy došlo k porušení právních předpisů tím, že jí nebyla v plném rozsahu sdělena prováděcí opatření, a kontroluje, zda oznámená opatření obsahem vyhovují směrnici o CCS. Informace získané pro tuto zprávu budou spolu s celkovými zkušenostmi s CCS, technickým pokrokem a nejnovějšími vědeckými poznatky využity při přípravě další zprávy Komise, která posoudí zejména aspekty CCS uvedené v čl. 38 odst. 2 směrnice. Tato zpráva o přezkumu má být předložena Evropskému parlamentu a Radě do 31. března 2015.